

Archeologienota

Borgloon, Sittardstraat – site BelOrta

Programma van maatregelen

2016K533

HAAST

Historisch en Archeologisch Advies, Studies en Toegepast onderzoek

Rik van de Konijnenburg
Grauwe Torenwal 6/00/1
B-3960 Bree (BE)
Mob. 0496 209 018
e-mail: rik@konijnenburg.com

Haast-rapport 2016-35/ wettelijk depot: D/2016/12654/35
verwijzing: VAN DE KONIJNENBURG, R., (2016), Borgloon, Sittardstraat – site BelOrta, programma van maatregelen, HAAST-rapport 2016-35, Bree, D/2016/12654/35

© 2016 HAAST bvba, *Grauwe Torenwal 6/00/1, B-3960 Bree*

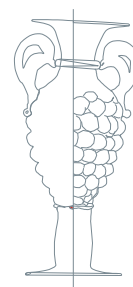
Foto's: HAAST – Rik vd Konijnenburg (tenzij anders vermeld)

Tekeningen: HAAST (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Wettelijk depot: D/2016/12654/35

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

COVERFOTO: Opname van het projectgebied tijdens de bouwwerken in 2006-2007

INHOUD

Programma van maatregelen uitgesteld vooronderzoek	
1. Administratieve gegevens	4
2. Aanleiding van het vooronderzoek	6
3. Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	8
4. Vraagstelling en Onderzoeksdoelen	14
5. Onderzoeksstrategie en -methode	14
6. Onderzoekstechnieken	14
7. Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk	14
8. Lijst met afbeeldingen	14
9. Bibliografie	15

Programma van maatregelen uitgesteld vooronderzoek

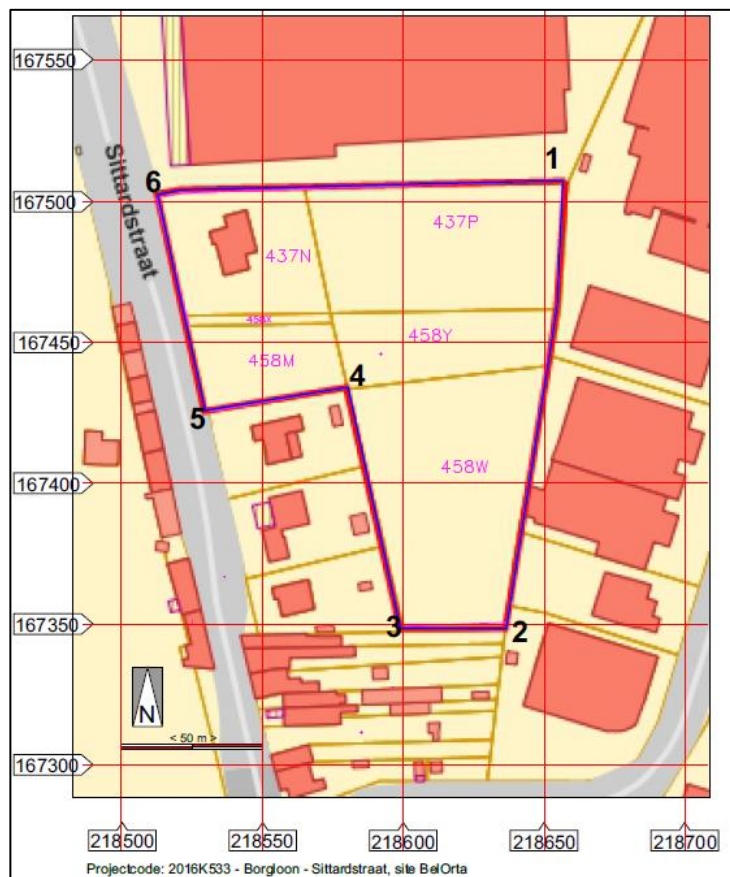
1. Administratieve gegevens

a. Administratieve gegevens

- i. Projectcode: 2016K533
- ii. nummer wettelijk depot: D/2016/12654/35
- iii. naam en erkenningsnummer archeoloog: Rik van de Konijnenburg, OE/ERK/Archeoloog/2015/00041, Grauwe Torenwal 6/00/1 – 3960 Bree
- iv. naam en adres van de opdrachtgever: BelOrta, Mechelsesteenweg 120, 2860 Sint-Katelijne-Waver.
- v. locatiegegevens:
 1. provincie: Limburg
 2. gemeente: Borgloon
 3. deelgemeente: Borgloon
 4. adres: Sittardstraat 26-28
 5. toponiem: Sittaert
 6. bounding box:

De xy-coördinaten (stelsel Lambert72):

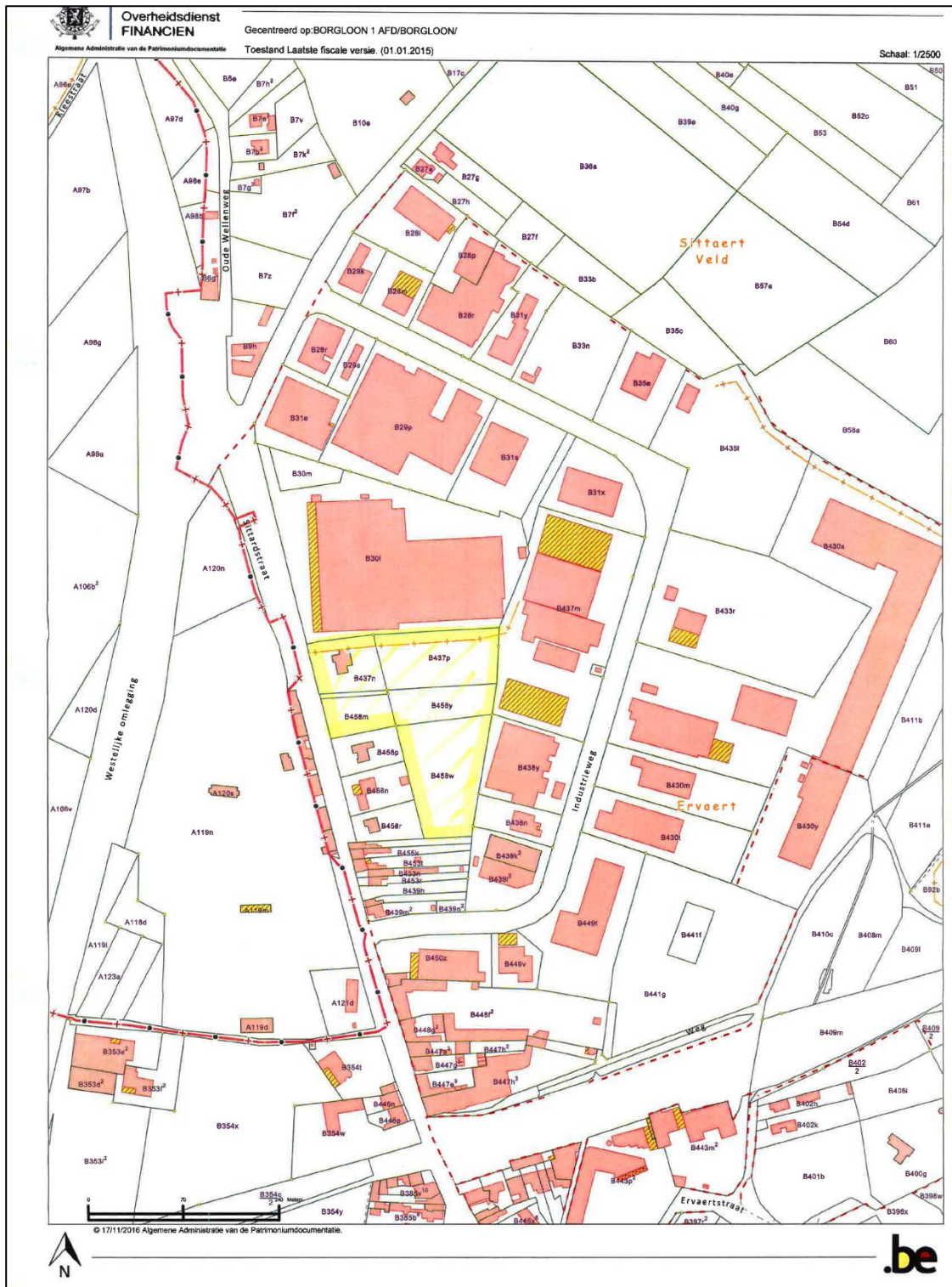
Nr	X	Y
1	218656.670	167507.430
2	218636.990	167350.680
3	218601.248	167349.323
4	218580.430	167434.112
5	218531.360	167425.444
6	218512.533	167501.157

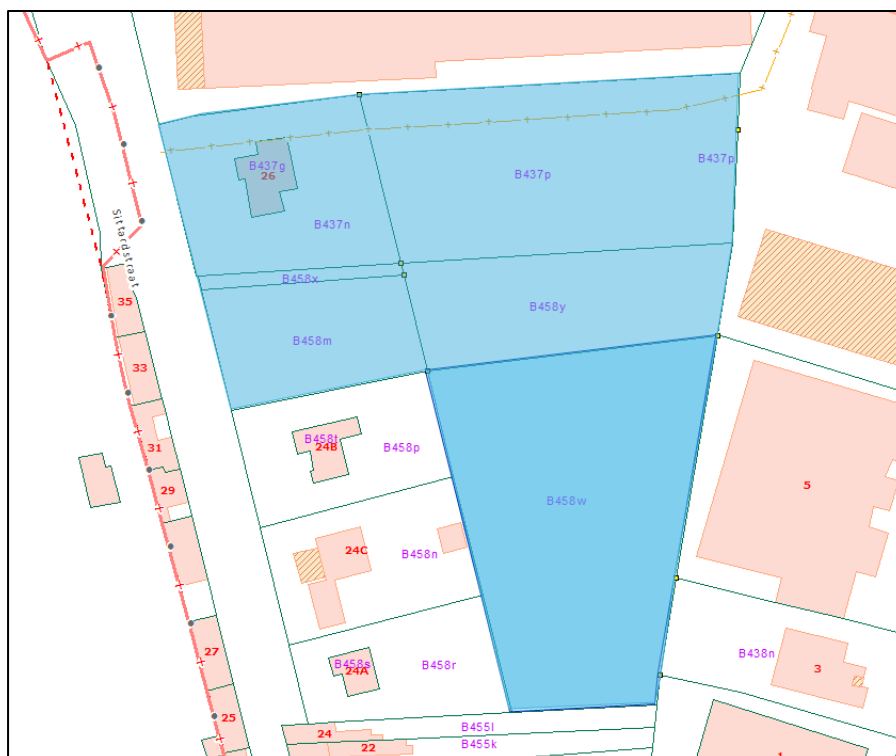
Afbeelding1: Bounding Box

vi. Kadastrale gegevens en plan met afbakening

Het projectgebied ligt in de gemeente Borgloon aan de Sittardstraat en omvat de kadastrale percelen Borgloon afdeling 1, sectie B, 437g (woning), 437n, 437p, 458x, 458m, 458y, 458w. De kadastrale percelen beslaan een oppervlakte van 14.022 m² (1 ha 40 a 22 ca).

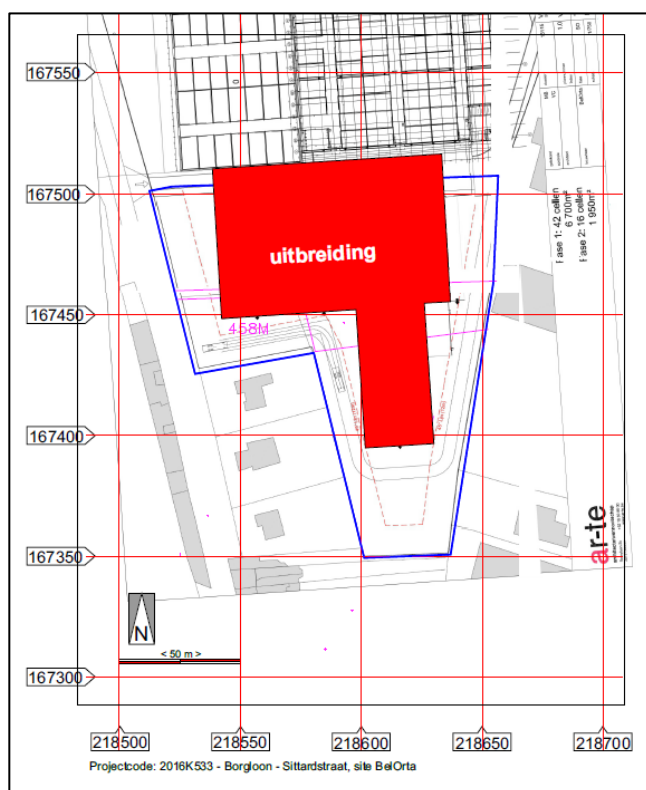

Afbeelding 2: Kadastraal uittreksel 01/01/2015

Afbeelding 3: Detail uit het kadastraal uittreksel 01/01/2015

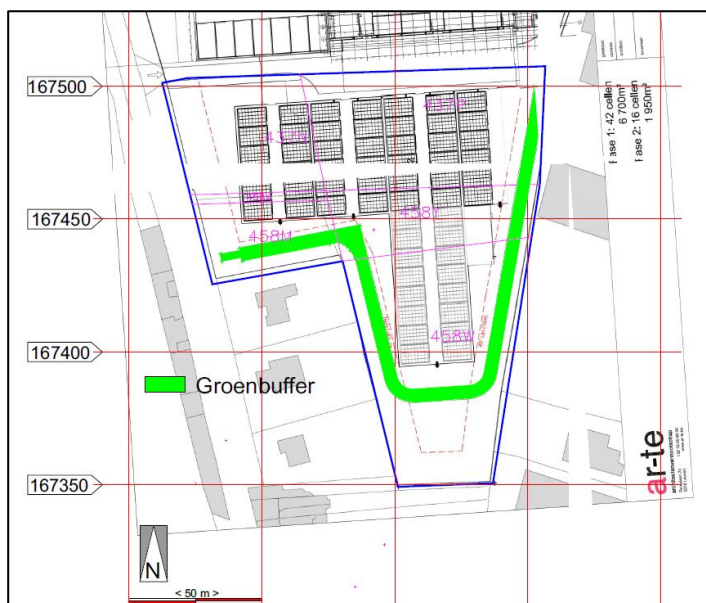
2. Aanleiding van het vooronderzoek

Afbeelding 4: gegeorefererd inplantingsplan van de nieuwbouw (rood ingekleurd vlak) zoals aangereikt door de door het architectenbureau.

De bestaande hallen van BelOrta zullen uitgebreid worden met een magazijn en omliggende wegenis. De voorziene uitbreiding bestaat uit een 55 m x 110 m en +/- 28 m x 55 m groot gebouw, op paalfundering, met een groenbuffer en wegverharding.

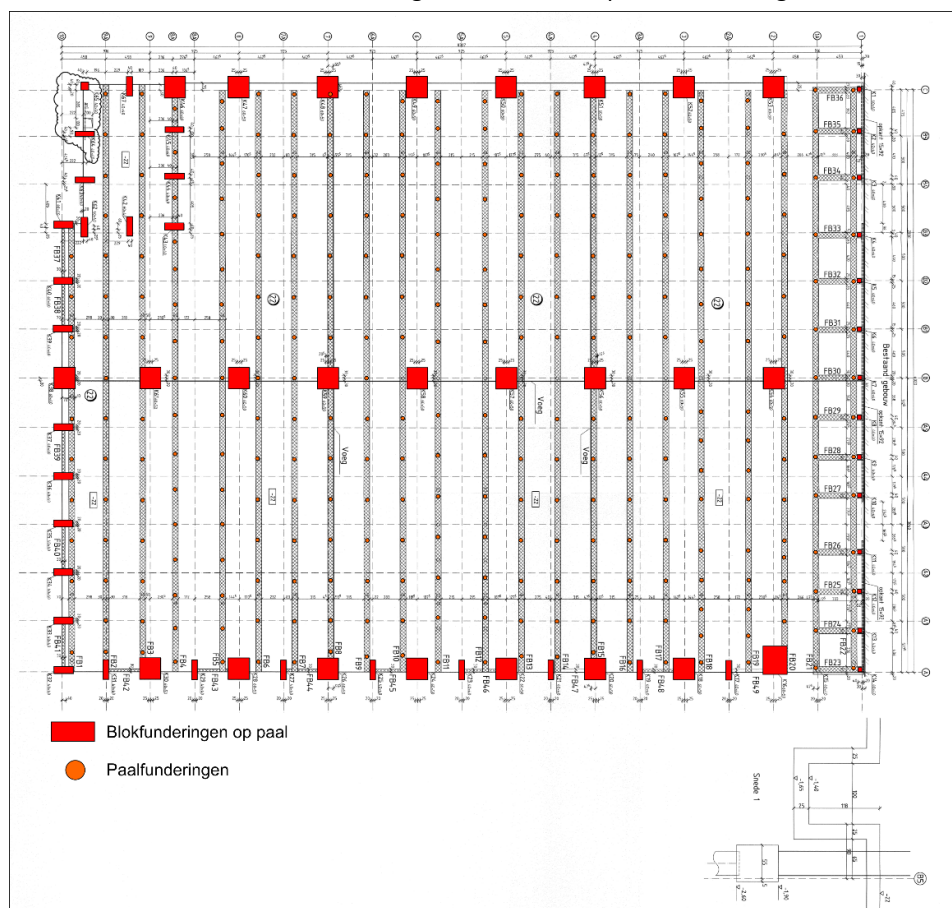
De groenbuffer zal aangelegd worden op perceel 458m, 458y en 458w. Deze groenbuffer omringd het zuidelijke terreindeel van de BelOrta site en zal bestaan uit een talud met groenaanplanting.

Afbeelding 5: situering van de groenbuffer

Het magazijn met als afmetingen ca. 55 m x 110 m en 28 m x 55 m wordt gebouwd op de percelen 437g, 437n, 437p, 458y (partim), 458m (partim) en 458w (partim). Het gebouw zal gefundeerd worden op een palenfundering geplaatst in een vierkantsgrid. Centraal en aan de buitenzijde van het gebouw worden op de paalfunderingen betonnen zolen gegoten

voor de verankering van de verticale pilaren van het gebouwskelet die ook het dak zullen dragen.

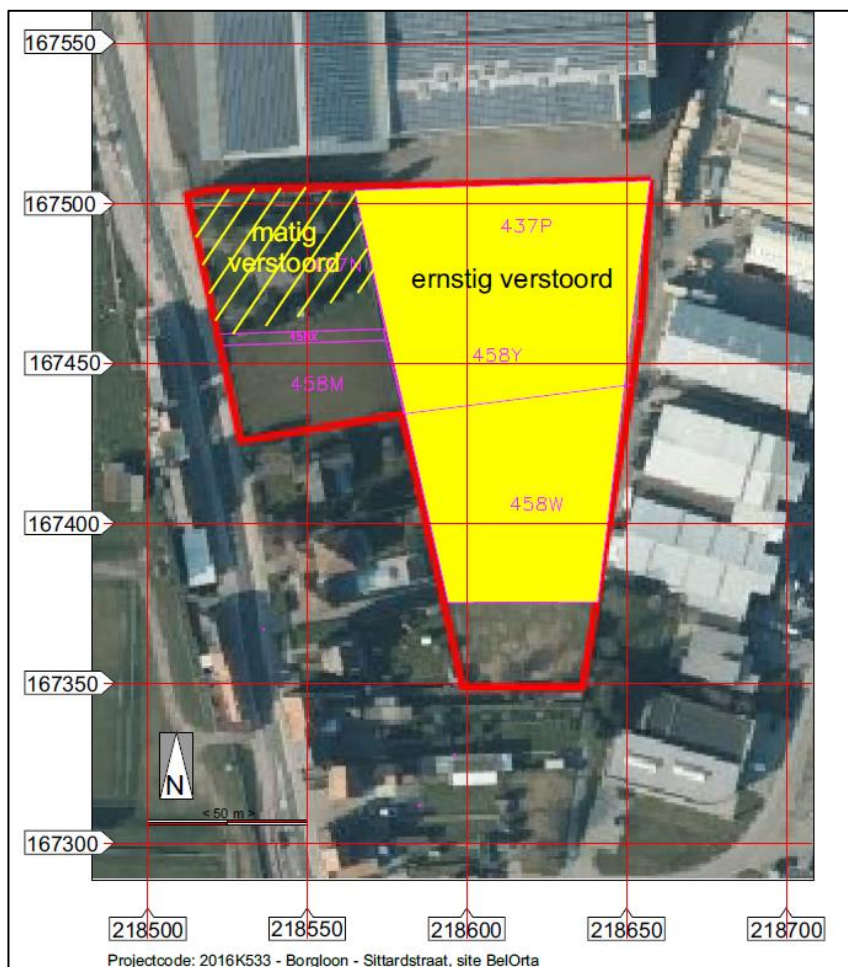

De diepte van de zolen en palen is nog niet gekend omdat er nog geen geotechnisch onderzoek gebeurd is. Alleszins zal over heel de te bebouwen oppervlakte de teelaarde volledig verwijderd worden tot op de vaste, stabiele ondergrond. Daarop wordt steenslag aangebracht als ondergrond voor de vloer. De pijlers worden door de steenslag in de bodem geboord.

Afbeelding 6: type-funderingsplan analoog aan de funderingen van het nieuwe magazijn

3. Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Huidige terreingesteldheid:

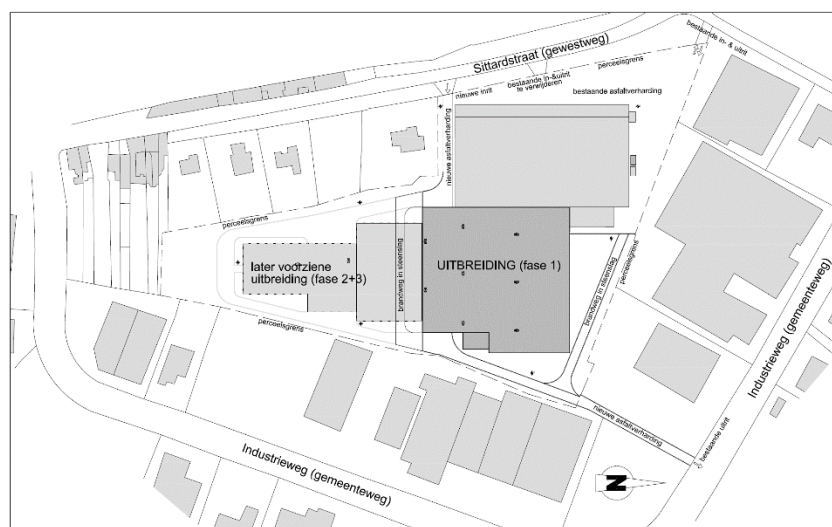
Afbeelding 7: Plan met aanduiding in geel van de verstoorde zones

Zijn ernstig verstoord: de percelen 437p, 358y en 458w (voor 4/5de). Samen beslaan deze verstoorde percelen een oppervlakte van 9470.23 m²; 67,53%.

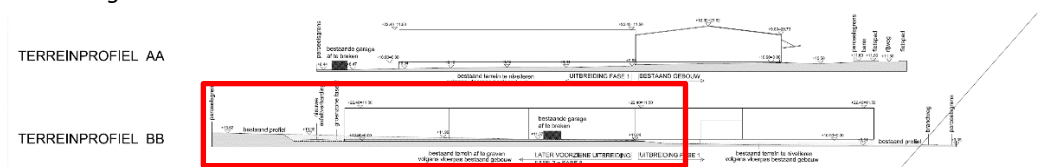
Bij de bouw van uitbreiding 1 van de BelOrta magazijnen in 2006-2007 werd beslist de volgende geplande fasen niet uit te voeren maar het terrein wel bouwrijp te maken. Daarvoor werd op de percelen 437p, 358y en 458w (voor 3/4de) het terrein aangelegd op het vloerniveau van het nieuwe magazijn. Daarbij werd een flink stuk van de oorspronkelijke helling weggegraven.

Afbeelding 8: zicht vanuit het meest zuidelijke perceel 458w naar de bouwwerken uit 2006-2007 met duidelijk op de voorgrond de egalisatie van de percelen 437p, 458y en 458w.

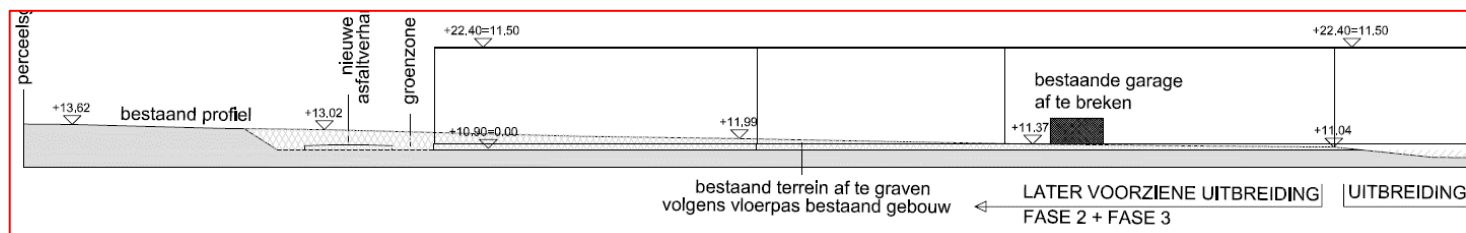

Afbeelding 9: oorspronkelijk uitbreidingsplan van de site BelOrta aan de Sittardstraat. Hiervan werd enkel Uitbreiding (fase 1) gerealiseerd samen met de aanleg van wegenis ten zuiden van de uitbreiding.

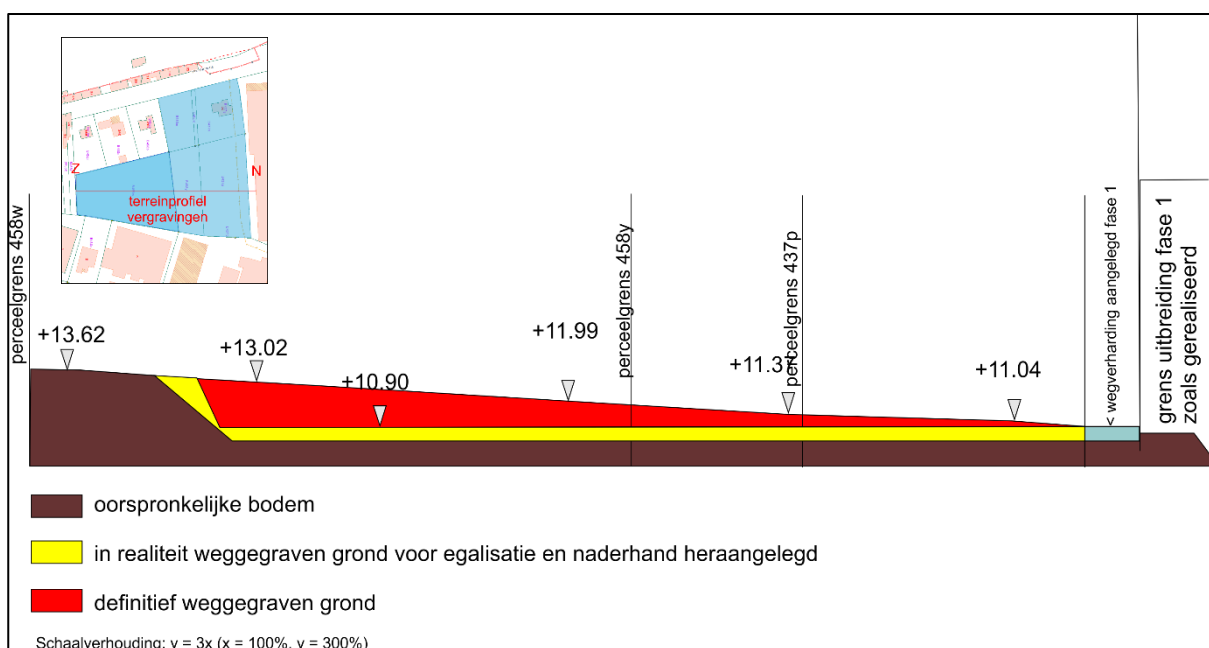
Detail, afbeelding 11

Afbeelding 10: terreinprofiel zoals uitgevoerd met aanduiding van het geëgaliseerde deel van de percelen 458y, 458w en 437p.

Afbeelding 11: detail van het afgegraven terreinprofiel.

De afgraving van het terrein hield over het volledige terrein van de percelen 458w, 458y en 437p in dat de teelaarde volledig afgegraven en afgevoerd werd. Vervolgens werd het meest zuidelijke gedeelte van perceel 437p als tijdelijk opslagplaats gebruikt en werd van noord naar zuid tot en met 4/5de van perceel 458w heraanlegd op het niveau van het vloerpeil van het magazijn (uitbreiding fase 1). Dat vloerpeil ligt op +10.90 m (eigen niveaumeting architectenbureau; dit is géén TAW niveau). Aan de noordzijde van perceel 437p lag het terrein oorspronkelijk op +11.04 m, maar, zoals geschreven, ook de teelaarde werd verwijderd en later werd het terrein heraangevuld tot op het vloerpeil. In het noorden van dat perceel betekende dit een ingreep tot ca. 60 cm onder het bestaande maaiveld. Richting zuid stijgt – steeg – het terrein geleidelijk naar +13.02 m. Om daar het terrein gelijk te leggen aan het vloerpeil werd 2,12 m, en meer, grond weggegraven.

Afbeelding 12: Schematische weergave van de ingreep in de bodem in 2006-2007 over de percelen 458w, 458y en 437p

Later werd in de westzijde van de percelen 437p, 458y en de noordwesthoek van perceel 458w nog een deel terug uitgediept voor de aanleg van een infiltratiebekken.

Afbeelding 13: zicht van west naar oost met rechts de verharding palend aan de bestaande BelOrta magazijnen en rechts de aanzet van het lager gelegen infiltratiebekken.

Afbeelding 14: zicht van noord naar zuid over het infiltratiebekken met op de achtergrond de talud naar het “ongeschonden” deel van perceel 458w.

Afbeelding 15: zicht van zuid naar noord over de oostelijke delen van de percelen 458w, 458y en 437p waaruit blijkt dat het niveau van het maaiveld gelijk ligt aan het niveau van de verharding aan de magazijnen.

Afbeelding 16: luchtfoto uit 2015 met rechts in blauw de aanduiding van het infiltratiebekken.

Op perceel 437n staat een woning, kadastraal perceel 437g, die zal afgebroken worden om de uitbreiding van BelOrta mogelijk te maken. Rondom de woning bevindt zich deels een siertuin, deels een kleine moestuin met serre.

Afbeelding 17: woning op perceel 437n vanuit de Sittardstraat gefotografeerd.

De garage van de woning ligt iets lager dan het huidige straatniveau, het gelijkvloers van de woning ligt ongeveer 1 m boven het straatniveau, maar is niet onderkelderd.

De garage loopt door tot aan de achterzijde van de woning waar een tweede toegang is, eveneens ca. 1m lager gelegen dan het gelijkvloers van de woning.

Naast de woning, ten noorden van, loopt een weg met deels klinkerbestrating en deels kiezelverharding.

Afbeelding 18: achterzijde van de woning met de doorlopende kiezelverharding. Centraal op de foto het restant van een afgezaagde boom.

Aan de zuidzijde van de woning is een kleine moestuin met een serre. De scheiding tussen deze woning en het perceel 458m wordt gevormd door perceel 458x dat bestaat deels uit een redelijk verwilderde rij struiken en bomen.

Afbeelding 19: de serre

Afbeelding 20: de bomen en struiken op perceel 458x

Dit betekent dat er slechts één perceel echt ongeschonden zou zijn, namelijk perceel 458m, maar op dat perceel stonden in het verleden fruitbomen en die zijn tussen 2007 en 2015 grondig gerooid en ontstronkt. Wat de impact daarvan op het bodemarchief is geweest kon niet nagegaan worden. Dit perceel heeft een oppervlakte van 1367,40 m²; 9,75% van het totale projectgebied.

Het lijkt alsof er in de omgeving, mogelijk binnen het projectgebied sporen te vinden kunnen zijn die gelinkt kunnen worden aan de vondsten gedaan op de CAI-locaties 211542 en 207443; sporen in de vorm van off-site fenomenen zoals een afvalkuil of spiekers. Maar het grootste deel van het terrein is dermate vergraven dat die verwachting ernstig moet worden bijgesteld. Enkel perceel 458m lijkt ongeschonden al kan verwacht worden dat het ontstronken van de hoogstambomen en de laagstambomen die zeker tot 2003 op het terrein stonden lichte verstoringen in de bodem heeft teweeggebracht.

Er zijn bovendien geen directe aanwijzingen voor archeologische vondsten binnen het projectgebied, noch op de aanpalende percelen ondanks de graafwerken die er reeds plaatsvonden. Mogelijk had men er toen geen oog voor, mogelijk waren er ook helemaal geen en indien er waren zijn ze wat betreft de percelen 437p, 458y en 458w verdwenen.

Er zijn mogelijk ook landschappelijke factoren die invloed kunnen gehad hebben op de gaafheid van het bodemarchief. Het terrein staat op de quartairgeologische kaart gekarteerd als gebied met colluvium. Dat colluvium heeft enerzijds gezorgd voor afdekking van bodems, maar, kan ook wijzen op verspoeling van de grond binnen het projectgebied naar lageregelegen plaatsen aangezien ook daar colluvium gekarteerd is. Horizonten spoelden weg maar werden vervangen door colluvium van hoger gelegen zones.

De archeologische verwachting wordt derhalve zeer laag ingeschat.

4. Vraagstelling en Onderzoeksdoelen

a. Doelstellingen van het archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem

Het advies luidt geen verder archeologisch onderzoek te organiseren aangezien het terrein te sterk vergraven is en weinig of geen potentieel heeft op kennisvermeerdering en aanwezigheid van archeologisch erfgoed.

b. Te beantwoorden onderzoeksvragen

Niet van toepassing.

5. Onderzoeksstrategie en -methode

Niet van toepassing.

6. Onderzoekstechnieken

Niet van toepassing.

7. Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Niet van toepassing.

8. Lijst met afbeeldingen

COVERFOTO: Opname van het projectgebied tijdens de bouwwerken in 2006-2007

Afbeelding 1: Bounding Box

Afbeelding 2: Kadastraal uittreksel 01/01/2015

Afbeelding 3: Detail uit het kadastraal uittreksel 01/01/2015

Afbeelding 4: gegeorefereerd inplantingsplan van de nieuwbouw (rood ingekleurd vlak) zoals aangereikt door de door het architectenbureau.

Afbeelding 5: situering van de groenbuffer

Afbeelding 6: type-funderingsplan analoog aan de funderingen van het nieuwe magazijn

Afbeelding 7: Plan met aanduiding in geel van de verstoorde zones

Afbeelding 8: zicht vanuit het meest zuidelijke perceel 458w naar de bouwwerken uit 2006-2007 met duidelijk op de voorgrond de egalisatie van de percelen 437p, 458y en 458w.

Afbeelding 9: oorspronkelijk uitbreidingsplan van de site BelOrta aan de Sittardstraat. Hiervan werd enkel Uitbreiding (fase 1) gerealiseerd samen met de aanleg van wegenis ten zuiden van de uitbreiding.

Afbeelding 10: terreinprofiel zoals uitgevoerd met aanduiding van het geëgaliseerde deel van de percelen 458y, 458w en 437p.

Afbeelding 11: detail van het afgegraven terreinprofiel.

Afbeelding 12: Schematische weergave van de ingreep in de bodem in 2006-2007 over de percelen 458w, 458y en 437p

Afbeelding 13: zicht van west naar oost met rechts de verharding palend aan de bestaande BelOrta magazijnen en rechts de aanzet van het lager gelegen infiltratiebekken.

Afbeelding 14: zicht van noord naar zuid over het infiltratiebekken met op de achtergrond de talud naar het "ongeschonden" deel van perceel 458w.

Afbeelding 15: zicht van zuid naar noord over de oostelijke delen van de percelen 458w, 458y en 437p waaruit blijkt dat het niveau van het maaiveld gelijk ligt aan het niveau van de verharding aan de magazijnen.

Afbeelding 16: luchtfoto uit 2015 met rechts in blauw de aanduiding van het infiltratiebekken.

Afbeelding 17: woning op perceel 437n vanuit de Sittardstraat gefotografeerd.

Afbeelding 18: achterzijde van de woning met de doorlopende kiezelverharding. Centraal op de foto het restant van een afgezaagde boom.

Afbeelding 19: de serre

Afbeelding 20: de bomen en struiken op perceel 458x

9. Bibliografie

DEVILLE, T. en HOUBRECHTS, S., Sittardlaan te Borgloon (gem. Borgloon), archeologienota, ArcheoPro Rapporten 239, p. 17 – 19.

Bogemans, F. 2005. Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 33 Sint-Truiden, Brussel.

De Geyter, G. 2001. Toelichtingen bij de geologische kaart van België, Vlaams Gewest, Kaartblad 26, Rekem 1:50.000, Brussel.

Van Ranst, E. & C. Sys. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (schaal 1:20.000), Gent.

[Dondeyne, S., L. Vanierschot, R. Langohr, E. Van Ranst en J. Deckers, 2015: De grote bodemgroepen van Vlaanderen. Kenmerken van de "Reference Soil Groups" volgens World Reference Base. Departement Leefmilieu, Natuur & Energie.](#)

Geraadpleegde websites:

Kadastrale gegevens: http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

De Centraal Archeologische Inventaris

www.geopunt.be voor de historische kaarten en luchtfoto's

www.onroerendergoed.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://sites.google.com/site/gl2schansen/>

Databank Ondergrond Vlaanderen: <https://dov.vlaanderen.be>